DE ROMANA SANCTI PETRI APOSTOLORUM PRINCIPIS CATHEDRA

ORATIO

HABITA IN BASILICA VATICANA

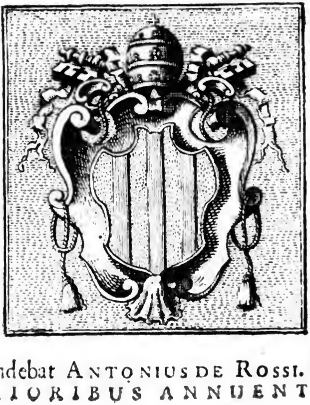
AD SANCTISSIMUM D. N.

BENEDICTUM XIV.

PONT. MAX.

AB EMMANUELE FILINGERI

PANORMITANO.

ROMÆ. Excudebat ANTONIUS DE ROSSI. MDCCXLI.

SUPERIORIBUS ANNUENTIBUS.

SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO

BENEDICTO XIV.

PONT. MAX.

EMMANUEL FILINGERI

SALUTEM, AC FELICITATEM.

QUod diu, multumque in votis habui vel a prima quoque adolescentia, posse me quidquam in hac alma Urbe totius Mundi Domina, quod ab aliis factum esse, frequenter publicis rerum gestarum paginis lectitabam, mediocri saltem cum laude aliquando facere: sentio id mihi tandem ex sententia nunc accidisse. Quid enim optatius mihi

esse poterat, quam præclaro, sollemnique die maxima totius Ecclesiæ gloria, ac jucunditate celebrato sermonem habere? Quid dulcius, quam de excelsis nostræ Romanæ Ecclesiæ dotibus, ejusdemque Sedis dignitate disserere? Quid denique gloriosius, quam coram Summo Pontifice omni literarum, ac virtutum genere cumulatissimo verba facere? En igitur impositum onus alacriter suscipio, susceptumque ad te dirigo, BEATISSIME PATER. *Tu ex alto supremæ dignitatis tuæ fastigio, ac inter tot, tantaque maximarum rerum negotia, gravissimasque regendæ Ecclesiæ universæ curas illud respicere, ac excipere ne asperneris. Pro certo enim habe, posse Te oratiunculam hanc libenter perlegere. Nam quum mihi compertum esset, inter ceteras Tuas Virtutes singularem, ac præstantissimam illam esse, Te ab omni prorsus laude abhorrere; nihil propterea eximiæ huic Modestiæ Tuæ vel repugnans conscripsi, vel palam recitavi. Tota autem est de Apostolica Beati Petri Cathedra, ejusdemque dotibus oratio. At quis non viderit, quum a laudibus Tuis abstinui, ac de re proposita tantummodo verba feci, tum vel maxime, quam-*

vis tacito, perfectiori tamen modo eas descripsisse, ac uberrime prædicasse. Quomodo enim fieri potest, ut gloriosæ nostræ Romanæ Sedis dignitas, ac amplitudo commendentur, quin omnes Virtutes Tuæ, mirabilisque Doctrina, quarum opera illum in locum, atque in hanc ipsam celsissimam Sedem dignitatis, atque honoris ascendisti, iisdem etiam laudibus non comprehendantur? Mira Ingenii Tui vis, atque acumen, maximum Ecclesiasticæ disciplinæ studium, excellens sacrarum literarum eruditio, incredibilis Civilium, atque Canonicarum legum peritia, sancta vivendi ratio, summa in Deum pietas, difficilis divitiarum contemtus, singularis erga omnes humanitas; magna tandem comitas, affabilitasque sermonis Te in hoc altissimo, amplissimoque dignitatis gradu collocavere. Deum igitur oro, obtestorque, ut Te totius Christiani Orbis felicitati quam diutissime incolumem servet, Teque Sanctissimos osculans pedes rursus mirum in modum deprecor, ut munusculum hoc Tuo inscriptum Nomine, quod pro summa erga Te mea observantia supplex nunc tibi offero, clementer excipias.

IMPRIMATUR,

Si videbitur Reverendissimo P. Magistro Sac. Pal. Apost.

Philippus Archiepiscopus Theodosiæ Vicesgerens.

IMPRIMATUR.

Fr. Aloysius Nicolaus Ridolfi Ord. Præd. Sacri Pal. Apostol. Magister.

ORA

ORATIO.

QUum semper nos gaudere in Domino omnia divina eloquia exhortentur, hodie procul dubio ad spiritualem lætitiam copiosius incitamur ob præclarum in universa Ecclesia festum gloriosæ S. Petri Apostolorum principis Cathedræ, Beatissime Pater, in qua ipse Te nunc Pater luminum, & Deus totius consolationis æterno, ac peculiari cælestis sapientiæ consilio, divinaque Paracleti Spiritus providentia totius terrarum Orbis gloriæ, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ felicitati constituit. En hodie ut Ecclesia mater sancta, festiva, tota gaudens, & comta processit, induit se tunicam jucunditatis suæ, & sicut Sponsa imposuit sibi mitram, ac vario se composuit, & decoravit ornatu. Ut cælum stellis fulget, luminibus, & terra vernat floribus suis, & ut hortus producit germina sua, ita produxit lætitiam in conspectu omnium filiorum suorum. Votivis igitur laudibus celebremus hanc

S. Leo serm. 8. in nativitate Domini f. 22.

Jac. 1.

2. Cbor.

S. Petrus Chrysol. serm. 130. in consecratione Episcopi f. 117.

S. Bern. serm. 4. de triplici mansione f. 52.

S. Aug. in appendice de diversis serm. 74.

S. Leo. S. Joan. Chrysost. S. Bernar. S. August. S. Ambr. & omnes Sancti Patres.

Joan. Chrysost. t. 2. f. 699.

S. Ambr. t. 1. f. 65. 7.

Matth. c. 16. 18.

Joan. Chrysost. t. 5. f. 1256.

S. Aug. loco supracitato.

Psalm. 106.

diem, & festivis eam gaudiis honoremus. Recte namque Ecclesiæ natalem sedis illius colunt, quam Apostolus pro Ecclesiarum salute suscepit. Ipsa enim hæc est gloriosissima Petri Cathedra vera, una, omnium prima, stabilis, perpetua, invicta, infallibilis, ac universalis. Vera, quia veræ fidei confessione fundata, una, quia uni Petro commissa, prima, quia primatus soli Petro datus, stabilis, quia supra firmam petram ædificata, perpetua, quia deficere non potest, invicta, quia portæ inferi non prævalebunt adversus eam, infallibilis, quia Spiritu Sancto innixa, universalis tandem, quia a finibus usque ad fines extentam omnes ubique populi, barbaræque gentes summa reverentia, cultuque venerantur. Dignum est igitur, ut omni solemniori pompa B. Petrus stabile hoc Ecclesiæ fundamentum honoretur, omnesque magna lætitia affecti sacris nunc hymnis, ac canticis exaltent eum in Ecclesia plebis, & in Cathedra seniorum laudent eum.

Psalm. 146.

Psalm. 106.

S. Jo. Chrys. t. 2. hom. 55 in cap. Matthæi 16.

Marc. cap. 1. 16. 17.

Joan. c. 1. 42.

Joan. Chrysost. t. 5. hom. in Sanctos Apostolos f. 1739.

Id. hom. de Pentecost. t. 3. f. 746.

S. Aug. t. 10. serm. 2. de Cathedra S. Petri f. 369.

S. Leo serm. 2. in nat. Apost. Petri, & Paulli.

S. Ambrosius t. 2. lib. de Incarnationis Sacramento f. 710. 30.

Psalm. 16. 4.

Matth. 16. 15.

S. Jo. Chrysost. t. 2. in cap. Matth. 16. f. 1134

Magnus Dominus noster, & magna virtus ejus, & sapientiæ ejus non est numerus! Quis sapiens, & intelliget misericordias Domini? Ecce enim piscator homo, atque ignobilis mittens rete in mare factus repente est hominum piscator, Simon erat, & vocatus est Petrus, navem reliquit, & Ecclesiæ regimen assumsit. O nova, & admiranda rerum commutatio! qui sibi antea infirmus fuerat, fuit omnibus firmamentum, & qui ipse interrogationis tentatione negaverat, ceteros fidei stabilitate fundavit. Verum enim vero, quum omnes Apostolos Dominus, quid de se opinentur, interrogasset, tacet Simon, & respondentibus aliis adhuc tacet, quia non interrogatur suam, sed alienam sententiam; ut non loquatur os suum opera hominum: at quum audivit. Vos autem quem me esse dicitis? Statim ante omnes Petrus ille Apostolorum os, ubique fervens præsilit, & ante-

vertit, dicens. Tu es Chriſtus filius Dei vivi. Nam ipſius tunc erat, fidem loqui, pietatem adſerere, gratiam prædicare. O vera, atque admirabilis fidei confeſſio: tanta ſiquidem fuit, ut ipſum propterea Dominus beatum prædicaret: quia profecto non ſicut ii, qui in navigio cum illo erant, neque ſicut Nathanael ipſum Dei filium dixit, tamquam unum ex multis, ſed verum, ac genuinum Patris filium, utpote ex ipſius ſubſtantia genitum confeſſus eſt; atque iccirco confeſſionis tam egregiæ merces Apoſtolici collegii principatus, & regendæ Eccleſiæ univerſæ ipſi demandata eſt a Chriſto Jeſu provincia. Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, & ſuper hanc petram ædificabo Eccleſiam meam. Ex omnibus diſcipulis ſuis unum Chriſtus Simonem prius nominatum Petrum appellat, quod ſe per Patris ſui cæleſtis revelationem filium Dei eſſe cognoverit. Quamobrem & ſuper illum unum ædificat Eccleſiam ſuam, & illi paſcendas mandat oves ſuas. Super hanc, inquit, fortitudinem æternum extruam templum, & Eccleſiæ meæ cælo inſerenda ſublimitas in hujus fidei firmitate conſurget. Una igitur Eccleſia, & Cathedra una ſuper petram Domini voce fundata eſt. Quare quum Petrus primatus dignitatem ſupra ceteros Apoſtolos, & univerſos Chriſti fideles, ſeu regimen Eccleſiæ univerſæ promeritus eſſet excellentia fidei, & fervore caritatis, primatus Petro datur, ut una Chriſti Eccleſia, & Cathedra una monſtretur, ut qui primus fuit in Domini confeſſione, primus ſit in Apoſtolica dignitate, & qui primatum egit confeſsionis, primatum habeat honoris, qui primatum fidei, primatum ordinis. Itaque Petrus Apoſtolorum princeps fuit, ſuper quem Eccleſia Domini ſtabili mole fundata eſt, quæ nec fluminis impetu, nec ulla tempeſtate concutitur. Tanta enim divinitus ſoliditate munita eſt, ut eam neque hæ-

retica

Matt. 16. 16.

S. Ambr. t. 2. loco citato.

Matth. 16. 17.

S. Joan. Chryſoſt. loco citato.

Nat. Alex. Inſtit. Concionatorum p. 3. f. 633.

Matth. 16. 18.

S. Juſt. Mart. dial. cum Tryphone Judæo.

S. Cypr. de unitate Eccleſiæ f. 105.

S. Leo loco ſupra citat.

S. Cypr. Ep. 40. f. 120.

Nat. Alex. loco citato.

S. Cypr. de unitate Eccleſiæ f. 105.

S. Leo eodem loco.

S. Ambr. t. 2. f. 710. 32.

S. Hyero. lib. 1. adverſ. Pelagianos f. 271.

S. Leo ſerm. 2. f. 2.

retica umquam pravitas, nec pagana potuerit ſuperare perfidia. Quid namque Eccleſia Dei potentius eſſe poteſt? quid fortius? quid glorioſius? Quam multi eam oppugnarunt, atque ipſi quidem oppugnatores perierunt; hæc vero ſupra cælum aſcendit. Tanta ſiquidem magnitudine ipſa prædita eſt, ut, quum oppugnatur, vincat, quum appetitur inſidiis, ſuperet, quum afficitur injuria, ſplendidior evadat:

S. Joan. Chryſoſt. t. 5. de non contemnenda Eccleſia Dei f. 1223.

ſoliditas enim illius fidei, quæ in Apoſtolorum principe eſt laudata, perpetua eſt. Quomodo enim fieri umquam poterit, ut deficiat aliquando, ſi, quum diabolus Apoſtolos omnes exagitare, omnes cupiebat elidere, ſpecialis a Domino Petri cura ſuſcipitur, & pro Petri fide proprie ſupplicatur, tamquam aliorum ſtatus certior ſit futurus, ſi mens principis victa non fuerit? Simon, inquit Dominus, Simon, ecce Satanas expoſtulavit, ut vos cribraret ſicut triticum: ego autem rogavi pro te, ut non deficiat fides tua.

S. Leo loco citato.

Id. ſerm. 2. in natali Apoſtolorum Petri, & Paulli.

Lucæ 22. 31. 32.

Quomodo fieri umquam poterit, ut pereat aliquando, ſi Dominus Eccleſiam per univerſum Orbem amplificatam cælo etiam ipſo validiorem eſſe polliceatur? Tranſibunt enim, inquit, cælum, & terra; verba autem mea non præteribunt. Quomodo fieri umquam poterit, ut deſtruatur aliquando, ſi portæ inferi non prævalebunt adverſus eam?

S. Joan. Chryſoſt. t. 2. homil. 55. in caput Matth. 16.

Matth. 24. 35.

Matth. 16. 18.

Facilius eſt, Solem extingui, quam Eccleſiam deleri. Ipſam vincere nulla vis poterit. Multi quidem fluctus, & undæ immanes; ſed ſubmergi non poteſt, quia ſupra petram ſtat: inſaniat licet mare, petram non poteſt commovere: inſurgant quantumlibet fluctus, navis Jeſu obrui non poteſt.

S. Joan. Chryſoſt. t. 1. hom. 4. de verbis Eſaiæ. Id. t. 5. hom. de ipſius expulſione f. 227.

Ecce etenim oves ejus gentilium, velut prædonum diripiuntur incurſu, mactandæ in carceribus, velut latronum clauduntur antris, a perſecutoribus, quaſi ſævientibus lupis ſine ceſſatione laniantur, ab hæreticis, quaſi ab extraneis canibus rabido dente carpun-

S. Petr. Chryſol. ſerm. 40. f. 37.

tur; & tamen glorioſius nunc fulget Eccleſia ſuper ſplendorem Solis, & perſecutores ejus perpetuis tenebris conteguntur.

S. Joan. Chryſoſt. loco ſupracitato.

Hoc denique Apoſtolorum peremtus probat chorus, hoc Martyrum toto Orbe diffuſus clamat ſanguis, hoc Chriſtianorum membra data beſtiis, conſumta ignibus, demerſa fluminibus patenter demonſtrant.

S. Petrus Chryſol. eodem loco.

At quid mirum, homines infirmos, teneraſque virgines tanta fuiſſe fidei conſtantia, invictaque fortitudine præditas, ſi a Spiritu Sancto, qui ſpiritus eſt fidei, & fortitudinis, ac habitabat in illis, ad tantam animi magnitudinem cæleſti virtute excitabantur.

S. Joan. Chryſoſt. t. 3. hom. de Spiritu Sancto f. 757.

Stabat Dominus quondam ſecus ſtagnum Geneſareth, & vidit duas naves ſtantes ſecus ſtagnum; piſcatores autem deſcenderant, & lavabant retia. Aſcendens autem Jeſus in unam navim, quæ erat Simonis, rogavit eum a terra reducere puſillum, & ſedens docebat de navicula turbas.

Lucæ cap. 5. in principio.

Hujus nunc Evangelici facti ſapientiam admiremur. Aſcendit quidem Dominus non in alterius Apoſtoli navim, ſed in illam, quæ erat Simonis, ut hanc ſolam, veram, ſanctam, ac univerſalem totius Eccleſiæ navim futuram eſſe præmonſtraret. At cur rogavit eum Dominus, ut a terra illam reduceret puſillum? nonne poterat ipſe, vel ſolo ſuæ voluntatis nutu ſine Petri opera eam amovere? Poterat quidem, ſed voluit ſic nobis oſtendere, ab ipſo Petro univerſalem eſſe Eccleſiæ ſuæ navim gubernandam. Sed tandem, quare ſedens de navicula turbas docebat? Ut cunctis ſignificaret, Spiritum Sanctum altiſſimi donum Dei in Eccleſia ſemper eſſe; ipſa enim eſt mons ille, in quo beneplacitum eſt Deo habitare in eo ita, ut, quamvis Petrus ſit Eccleſiæ rector, & caput, ipſe tamen Spiritus veritatis in ea ſemper ſit, in ea ſedeat, in ea maneat, in ea denique ipſe ſit, qui loquatur, & doceat nos omnem veritatem.

In hymno.

Pſalm. 67. 17.

Joan. 16. 13.

Ad hanc igitur Sedem cunctis adoran-

Can. 21. Synod. 8.

dam

dam necesse est, omnem convenire Ecclesiam, hoc est, eos, qui sunt undique fideles, in qua semper ab his, qui sunt ubique, conservata est ea, quæ est ab Apostolis traditio, in qua lumen Catholicæ, atque Apostolicæ fidei nulla hæretici erroris tetra caligine tenebratum, nec falsitatis nebulis confœdatum immune, atque sincerum permansit, & cui soli datum est, tamquam ab excelso fidei tribunali de rebus ad salutem necessariis decernendo infallibili cælestis Sapientiæ consilio, atque auctoritate data sententia judicare. Hæc enim una est illa ab Apostolis prima, ex qua omnes, cujus unitatem qui non tenet, quonam modo tenere se fidem credit? qui Ecclesiæ renititur, & resistit, qui Cathedram Petri, super quam fundata est Ecclesia, deserit, qua ratione in Ecclesia se esse confidit? Quicunque extra hanc domum agnum comederit, prophanus est; si quis in arca Noe non fuerit, peribit regnante diluvio. Hoc autem Sole ipso, & meridiana luce clarius quis inficias ibit? En omnes totius Orbis Ecclesias Romanæ, ut capiti suo perpetuo adhæsisse, ejusque fidei participes esse gloriari, omnes Sancti Patres tum Græci, tum Latini, omnis ubique eadem, atque constans traditio, omnes Principes, atque Reges, omnia sacrosancta Concilia tum Oecumenica, tum nationalia, ipsi denique, quis hoc crederet? ipsi insensissimi Apostolicæ Sedis hostes id nobis hæretici vel inviti ultro concedunt, ac confitentur. O præclara ergo, ac summa nostræ Romanæ Ecclesiæ dignitas! O gloriosissima B. Petri Apostolorum Principis Cathedra! quam doctrina munitam, traditionibus locupletatam, meritis illustratam, dotibus auctam idem Apostolus etiam sanguine consecravit.

S. Irenæus lib. 3. c. 3.

In Epist. quæ extat act. 4. Syn. 6.

Rupertus Tuitiensis lib. 2. de divinis officiis cap. 22.

Tertul. de præscript. f. 76.

S. Cypr. lib. de unitate Ecclesiæ.

S. Hieron. Epist. 57. ad Damasum. S. Bern. ep. 125. & al. Anselm. l. 1. de Incarn. Verbi. Cyril. l. 6. c. 12. Dion. Alex. Orig. Atha. Ep. ad Marcum Pap. Opt. l. 1. in Parmen. &c. Valẽtin. Ep. ad Theod. Jun. Martian. imp. ad Leon. Pap. Justinian. imp. cõst. nov. 131. &c. Conc. Rom. sub Silvestro Can. 20. Cõc. Chal. act. 1. Conc. Rom. sub Gelasio Conc. 4. Aurel. Conc. Lateran. sess. 9. Conc. Nic. Can. 6. Conc. Trid. sess. 7. cap. 3. &c. Bucerus in præparat. ad Conc. Calv. Inst. c. 8. Luther. in act. Luth. 7.

S. Irenæus lib. 3. cap. 3. in Martyrologio Baronii 15. Cal. Februar.